

Kompuutertomograafiline uuring

Patsiendi info

Selle infolehe eesmärk on anda patsiendile teavet kompuutertomograafilise uuringu ja selleks valmistumise kohta.

Üldinfo

Kompuutertomograafilisele ehk KT-uuringule saadab Teid Teie raviarst asjakohase saatekirjaga (kohustuslik). Uuring tehakse AS Ida-Tallinna Keskhaiglas Ravi 18. Uuringule saab Teid elektroonselt registreerida Teie raviarst. Samuti saate end ise registreerida telefonil 1900. Kui Teile uuringuks määratud aeg osutub ebasobivaks, palume sellest kohe teatada telefonil 620 7384.

Mis on kompuutertomograaf?

Kompuutertomograaf (KT) on arvutiga ühendatud röntgeniaparaat, mis võimaldab inimkehast saada kihilisi ja ruumilisi kujutisi. KT-uuringul läbib röntgenikiirgus kudesid mitmes suunas ja selle neeldumist mõõdetakse detektoritega paljudes punktides. Saadud informatsiooni töödeldakse arvutiga. Uuringul kasutatav kiirguse hulk on suurem kui tavalise röntgeniuuringu puhul, seetõttu tehakse seda vaid kindla, meditsiiniliselt olulise näidustuse korral.

Vastunäidustused

Röntgenikiirgus on arenevale organismile ohtlik, **rasedad (või raseduskahtlusega)** naised peavad oma (võimalikust) rasedusest informeerima uuringule saatvat arsti ja KT-kabineti personali.

Kontrastainega tehtava KT-uuringu vastunäidustused on järgmised:

- joodiallergia – kontrastaine süstimise järel veeni võib tekkida allergiline reaktsioon: nahalööve, sügelus, iiveldus, oksendamine, kehatemperatuuri tõus. Kui Teil on varem esinenud reaktsioone kontrastainele, informeerige sellest uuringule saatvat arsti ning KT-kabineti personali
- neerupuudulikkus
- diabeet – vajaduse korral tehakse eriettevalmistus ning jälgitakse Teid pärast uuringut

Uuringuks valmistumine

KT-uuringul tekitavad metallesemed pildile varje, seetõttu ei tohi uuritavas piirkonnas neid esemeid olla. Uuringule tulles pidage meeles järgmist.

- Pange selga midagi kerget ja mugavat, mida on lihtne vajaduse korral ära võtta. Vältige riideesemeid, millel on küljes metallnööpe, -lukke, -haake jm. Soovitav on uuringule tulla ilma ehete ja muude kaunistusteta.
- Uuringul tuleb eemaldada kõik metallist ehted ja kellad, samuti püksirihmad, juukseklambrid, vajaduse korral prillid. Kui Teie raviarst on Teile määranud *kõhu või vaagnapiirkonna kompuutertomograafilise uuringu*, on Teil vaja uuringuks ette valmistuda.

- 2–4 tundi enne uuringut ei tohi süüa. Jooma peab vett või mahla, soovitatavalt 1 liiter.
- Uuringupiirkonna täpsemaks vaatlemiseks antakse Teile enne uuringut juua veega lahjendatud kontrastainet. Kontrastaine joomiseks tulge Teile määratud uuringu kellaajast 45 minutit varem kohale.

Uuringu käik

KT-uuring kestab 10–30 minutit. Kõhukoopa uuringu puhul võib see aeg olla kuni 1 tund, sest enne on vaja juua veega lahjendatud kontrastainet.

Uuringuks palutakse Teil eemaldada kõik metallesemed ning heita uuringulauale selili. Oluline on lamada liikumatult, muidu halveneb uuringul saadavate piltide kvaliteet või ebaõnnestub uuring hoopis. Laud liigub uuringul edasi-tagasi.

Mõnikord palutakse Teil uuringu ajal mõne sekundi jooksul hinge kinni hoida.

Kogu uuringu aja jälgib KT-personal Teid läbi akna ning Teil on alati võimalik suhelda uuringut tegeva personaliga helisüsteemi kaudu. Vajaduse korral paigaldatakse Teie käele veenikanüül, mille kaudu süstitakse joodi sisaldavat kontrastainet, et paremini nähtavale tuua organite struktuuri ning võimalikke haiguslikke muutusi. Kontrastaine süstimise ajal võib Teil tekkida kuumatunne ja suus metallimaitse, mis möödub mõne sekundi jooksul.

Uuringu järel

- Pärast kontrastainega uuringut peab samal päeval jooma rohkesti vedelikku (soovitatavalt vett u 1,5–2 liitrit), et kontrastainet organismist kiiremini väljutada.
- Imetav ema ei tohi pärast kontrastaine süstimist last rinnaga toita 24 tundi.
- Kontrastaine ei avalda mõju reaktsioonikiirusele ega tähelepanuvõimele.
- Kontrastaine hilisreaktsioone (vererõhu langus, südame löögisageduse tihenemine, hingamisraskused, ärevus- ja segasusseisund, huulte sinakaks tõmbumine) esineb üksikjuhtudel (< 1 : 1000). Sellisel juhul tuleb kohe pöörduda arsti poole ja rääkida süstitud kontrastainest.
- Diabeetikud peaks end jälgima võimaliku neerupuudulikkuse tekkimise suhtes. Kui Teil esineb järgmiste päevade jooksul öiseid lihasekrampe, jalgade paistetust, hommikuti paistetust silmade ümber, sagenenud urineerimist (eriti öösiti), väsimust, isu langust, unehäireid, naha kuivust ja sügelemist, tuleb Teil kohe võtta ühendust oma raviarstiga.

Uuringu tulemused

Haigla radioloog vaatab ülesvõtteid ning hindab ja kirjeldab neid. Uuringu tulemused edastab Teile Teie raviarst. Täiendava teabe saamiseks palume pöörduda oma raviarsti poole.

ITK 560